

ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΕΡΙΑ Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η Ελλάδα ανέλαβε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014 και θα παραδώσει τη σκυτάλη στην Ιταλία την 1η Ιουλίου 2014. Είναι η πέμπτη φορά που αναλαμβάνει την Προεδρία της ΕΕ μετά την προσχώρησή της στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες το 1981.

Η Ελλάδα αναλαμβάνει την Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ σε μια κρίσιμη και μεταβατική περίοδο για την Ευρώπη. Η χρηματοπιστωτική κρίση επέβαλε την υιοθέτηση περιοριστικών δημοσιονομικών πολιτικών ώστε να ξεπεραστούν τα κατασκευαστικά ελλείμματα στην αρχιτεκτονική της ΟΝΕ, να διαφυλαχθεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα και να δρομολογηθεί η σταδιακή επιστροφή σε βιώσιμα δημόσια οικονομικά. Ωστόσο, η έκταση και η ένταση της κρίσης, καθώς και τα επίπεδα ύφεσης και ανεργίας που επακολούθησαν, κλόνισαν την εμπιστοσύνη σημαντικού μέρους των Ευρωπαίων πολιτών στους Ευρωπαϊκούς θεσμούς και την ικανότητα αυτών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν αξιόπιστες και σώφρονες οικονομικές πολιτικές, εστιασμένες στην τόνωση της ανάπτυξης, με στόχο την οικονομική ανάκαμψη, την ευημερία και τα υψηλά επίπεδα απασχόλησης. Παράλληλα, η επιβολή πολιτικών αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας είχε ισχυρό αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή, ιδιαίτερα στις χώρες που βίωσαν άμεσα τις συνέπειες της κρίσης.

Σ' αυτό το σημαντικό σημείο καμπής, το μεγάλο διακύβευμα για την ΕΕ εδράζεται στην προώθηση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης και στην εξασφάλιση σταθερότητας και ευημερίας για όλους. Η Ευρώπη καλείται σήμερα να διαφυλάξει τη χρηματοοικονομική της σταθερότητα μέσω της εμβάθυνσης της ΟΝΕ, να προωθήσει πολιτικές τόνωσης της ανάπτυξης για να καταπολεμήσει την ανεργία μέσω, μεταξύ άλλων, της ενίσχυσης των συνεργειών μεταξύ μετανάστευσης και ανάπτυξης, και να αποκαταστήσει τη ρευστότητα και δανειοληπτική ικανότητα της πραγματικής οικονομίας, ειδικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Συνοπτικά, η προώθηση πολιτικών και δράσεων για την ανάπτυξη, η καταπολέμηση της ανεργίας, η προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η εμβάθυνση της ενοποίησης και η ολοκλήρωση της ΟΝΕ, καθώς και η αντιμετώπιση των εξωτερικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της διεύρυνσης της ΕΕ, διαμορφώνουν το πλαίσιο προτεραιοτήτων της Ελληνικής Προεδρίας.

Η διεξαγωγή των εκλογών, για την ανάδειξη των νέων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2014, συνιστά έναν πρόσθετο παράγοντα που καθορίζει το πλαίσιο της Προεδρίας.

Δράσεις Ελληνικής Προεδρίας

1. Ανάπτυξη - Απασχόληση - Συνοχή

Σε μια περίοδο που η ανεργία έχει φτάσει σε απaráδεκτα υψηλά επίπεδα σε αρκετά κράτη μέλη, πλήττοντας ιδιαίτερα τους νέους, και με το φάσμα της ύφεσης να παραμένει μια διαρκής απειλή για τις ευρωπαϊκές οικονομίες, η ανάπτυξη αποτελεί ζήτημα πρωταρχικής σημασίας για την Ελληνική Προεδρία. Βασική επιδίωξη είναι η επιστροφή σε βιώσιμα δημοσιονομικά μεγέθη με παράλληλη προώθηση πολιτικών τόνωσης της ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της ενισχυμένης εφαρμογής του Συμφώνου για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, της επικέντρωσης στην απασχόληση, καθώς και της βελτίωσης της πρόσβασης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) σε χρηματοδότηση, δίνοντας προτεραιότητα στην εφαρμογή του Επενδυτικού Προγράμματος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ΕΤΕπ μπορεί να διαδραματίσει ισχυρό ρόλο αναφορικά με τα έργα εντάσεως εργασίας (π.χ. προγράμματα για τις ΜμΕ, βα-

σικές υποδομές, ενέργεια και κλίμα), με την στήριξη και την εμπιστοσύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

2. Εμβάθυνση - Ολοκλήρωση Ευρωζώνης/ΟΝΕ

Η εμβάθυνση της νέας αρχιτεκτονικής της ΟΝΕ, η αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής ρευστότητας και η επιστροφή σε ρυθμούς ανάπτυξης θα εξακολουθήσουν εκ των πραγμάτων να αποτελούν προτεραιότητες των μελλοντικών εναλλασσόμενων Προεδριών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης και της Ελληνικής. Η πλήρης ανάπτυξη των προτεραιοτήτων αυτών είναι αναγκαία, με ταυτόχρονο σεβασμό της ακεραιότητας της Ενιαίας Αγοράς.

Σ' αυτό το πλαίσιο, έμφαση θα δοθεί στην προ-

ώθηση των κατωτέρω συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης αρχιτεκτονικής:

(α) Προώθηση της τραπεζικής ένωσης μέσω της υιοθέτησης του ακρογωνιαίου νομοθετικού κειμένου αυτής, του Κανονισμού για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRM) πριν από τη λήξη της τρέχουσας θητείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

(β) Περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή και ολοκλήρωση των νέων μηχανισμών οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης/Ευρωζώνης, ώστε να ενισχυθούν οι συνεργασίες μεταξύ των κρατών μελών με τρόπο που θα ευνοεί την ανάπτυξη και την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης των συζητήσεων για τη θέσπιση Εταιρικών Σχέσεων για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Ανταγωνιστικότητα.

(γ) Θεμέλια για μια ευημερούσα ΟΝΕ, με καλό συντονισμό των εθνικών πολιτικών και τη σωστή ισορροπία μεταξύ σταθερότητας και αλληλεγγύης. Αυτή η νέα Ευρωζώνη θα θέσει οριστικό τέλος στην αστάθεια και αβεβαιότητα που παρατηρείται, ειδικά στην «περιφέρεια».

(δ) Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην κοινωνική διάσταση της Ευρωζώνης, ως ενός εκ των

<http://eeas.europa.eu/>

δομικών πυλώνων της περαιτέρω εμβάθυνσης αυτής. Για πρώτη φορά, η κοινωνική διάσταση της ΟΝΕ θα ενσωματωθεί στο Ευρωπαϊκό Εξάμνηνο του 2014.

3. Μετανάστευση-Σύνορα-Κινητικότητα

Η επισφαλής ατμόσφαιρα στο εγγύς περιβάλλον της Ευρώπης, σε συνδυασμό με τη διατήρηση των γενεσιουργών αιτίων που προκαλούν τις μεταναστευτικές ροές προς την ΕΕ, επιδρούν αυξητικά στην πίεση που ασκείται στα κράτη μέλη και μάλιστα σε περίοδο οικονομικής κρίσης.

Το βάρος αυτής της πίεσης πέφτει κυρίως στον νότο και στα κράτη που μαστίζονται από βαθιά ύφεση και υψηλή ανεργία.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ελληνική Προεδρία θα επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην ανάδειξη των θετικών πτυχών μιας συνολικής ευρωπαϊκής διαχείρισης του μεταναστευτικού φαινομένου στην υπηρεσία της ανάπτυξης και θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να αναδείξει όλες τις διαστάσεις των πολιτικών μεταναστευσης και κινητικότητας, με παράλληλες δράσεις για τον περιορισμό των επιπτώσεων από την παράνομη μετανάστευση στην οικονομία, την κοινωνική συνοχή και την πολιτική σταθερότητα.

4. Θαλάσσιες Πολιτικές της Ε.Ε.

Κεντρική ιδέα της θεματικής είναι η επανεκκίνηση και ο επαναπροσδιορισμός της Ευρωπαϊκής Θαλάσσιας Πολιτικής σ' όλες τις εκφάνσεις της. Στόχος είναι η υιοθέτηση κειμένου στο Ευρ. Συμβούλιο του Ιουνίου του 2014 για τη Θαλάσσια Πολιτική/Στρατηγική, δίνοντας έμφαση σε δύο διαστάσεις: ασφάλεια και ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, οι δράσεις τις οποίες θα αναλάβει να προωθήσει η Ελληνική Προεδρία περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Α. Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική (ΟΘΠ) στην «Ατζέντα "Ανάπτυξη και Απασχόληση" στους τομείς Θάλασσας και Ναυτιλίας».

Β. Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός. Η Ελληνική Προεδρία θα έχει καθοριστικό ρόλο στην υιοθέτηση της προτεινόμενης από την Ευρ. Επιτροπή Οδηγίας για τη βελτίωση του σχεδιασμού των θαλάσσιων δραστηριοτήτων και της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων περιοχών των κρατών μελών της ΕΕ.

Γ. Πολιτική Θαλάσσιων Μεταφορών της ΕΕ. Με δεδομένη τη σημασία της Ναυτιλίας στις προσπάθειες ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής οικονομίας και τη γενικότερη συμβολή της στην παραγωγή πλούτου της Ένωσης, στόχος είναι η επικαιροποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τις θαλάσσιες μεταφορές μέχρι το 2018, υπό το φως των πρόσφατων διεθνών εξελίξεων (ανάπτυξη οικονομιών Ασίας, εξελίξεις σε ναυτιλιακές αγορές, προώθηση απασχόλησης στις ευρύτερες ναυτιλιακές δραστηριότητες).

Δ. Στρατηγική ΕΕ για την Περιφέρεια Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR). Σε εφαρμογή των Συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012, κατά το οποίο αποφασίσθηκε η εκπόνηση Στρατηγικής ΕΕ για την Μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου (EUSAIR), η προετοιμασία της εν λόγω Στρα-

τηγικής έχει ήδη ξεκινήσει. Ε. Ευρωπαϊκή Στρατηγική Θαλάσσιας Ασφάλειας. Οι προετοιμασίες για την κοινή Ανακοίνωση Ευρ. Επιτροπής/ΕΥΕΔ για τα στοιχεία μιας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Θαλάσσιας Ασφάλειας βαίνουν προς ολοκλήρωση (αναμένεται να παρουσιαστεί στις αρχές του 2014). Η εν λόγω κοινή Ανακοίνωση αναμένεται να πραγματοποιηθεί, τόσο τις εσωτερικές όσο και τις εξωτερικές πτυχές της Ευρωπαϊκής θαλάσσιας ασφάλειας και να προωθηθεί σφαιρικές λύσεις για την αντιμετώπιση των Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος προκλήσεων για τη θαλάσσια ασφάλεια.

ΣΤ. Συνεργασία Υπηρεσιών Ακτοφυλακής. Στόχος είναι η εισαγωγή του ζητήματος στα Συμπεράσματα Συμβουλίου για την Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική.

Ζ. Θαλάσσιος και Παράκτιος Τουρισμός. Η Ευρ. Επιτροπή προετοιμάζει Ανακοίνωση για τη θέσπιση μιας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για το Θαλάσσιο και Παράκτιο τουρισμό. Η Ελληνική Προεδρία θα προωθήσει κάθε σχετική πρωτοβουλία στον εν λόγω τομέα μέσω, μεταξύ άλλων, της διοργάνωσης σχετικής διάσκεψης υψηλού επιπέδου.

Η. Μετανάστευση δια της Θάλασσας. Αποτελεί τομέα ιδιαίτερης ευαισθησίας, λόγω της προφανούς σημασίας που έχει για τη συνολική ευρωπαϊκή ασφάλεια. Στόχος είναι η ανάδειξη της παραμέτρου αυτής στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, της τρίτης προτεραιότητας της Ελληνικής Προεδρίας.

Προηγούμενες Ελληνικές Προεδρίες

1η Ιουλίου – 31η Δεκεμβρίου 1983

Η Ελλάδα ανέλαβε την Προεδρία της ΕΟΚ για πρώτη φορά το β' εξάμηνο του 1983. Στα κύρια επιτεύγματα της Ελληνικής Προεδρίας του 1983 συγκαταλέγονται η ενεργοποίηση του νέου συμπληρωματικού προϋπολογισμού το 1983, η ουσιαστική πρόοδος στον τρίτο γύρο των διαπραγματεύσεων διεύρυνσης, η έναρξη των διαπραγματεύσεων με τις χώρες της Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού για την υπογραφή της Σύμβασης του Lomé III και η υπογραφή Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ της ΕΟΚ και του Συμφώνου των Άνδων.

1η Ιουλίου – 31η Δεκεμβρίου 1988

Η δεύτερη Ελληνική Προεδρία ανέλαβε πρωτοβουλίες, ώστε να συζητηθούν κείρια ζητήματα σχετικά με τον μελλοντικό ρόλο της κοινότητας και το περιεχόμενο της διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ως προς αυτό αποτέλεσαν οι πρωτοβουλίες για το διεθνή ρόλο της Κοινότητας, τον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο, την περιβαλλοντική προστασία καθώς και οι γενικές συζητήσεις αναφορικά με τις σχέσεις ανατολής-δύσης. Η δεύτερη Ελληνική Προεδρία ολοκληρώθηκε με τη διοργάνωση της Συνόδου στο εντυπωσιακό Κάστρο των Ιπποτών στη Ρόδο, όπου τέθηκαν τα θεμέλια για την υιοθέτηση του Κοινοτικού Κοινωνικού Χάρτη.

1η Ιανουαρίου – 30η Ιουνίου 1994

Η Προεδρία αυτή υπήρξε εντελώς διαφορετική από τις δύο προηγούμενες. Η Συνθήκη του

Μάαστριχτ με την οποία ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε μόλις τεθεί σε ισχύ, απαιτώντας την αντιμετώπιση αρκετών εξαιρετικά σύνθετων και δύσκολων ζητημάτων που αφορούσαν τη διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οδηγός ιδέα της Προεδρίας υπήρξε η έννοια της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και, ως εκ τούτου, το πρόγραμμά της είχε αμιγώς ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Στη Σύνοδο Κορυφής της Κέρκυρας (24-25 Ιουνίου 1994) οι προσπάθειες για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ένταξη της Αυστρί-

www.real.gr

ας, Φινλανδίας και Σουηδίας ολοκληρώθηκαν με την υπογραφή των αντίστοιχων Πράξεων Προσχώρησης. Στη διάρκεια της τρίτης ευρωπαϊκής Προεδρίας της, η Ελλάδα προώθησε την προοπτική της διεύρυνσης της ΕΕ προς τη νότια και ανατολική Ευρώπη με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας, της ανάπτυξης και της συνεργασίας στην ΝΑ Ευρώπη. Ένας ιδιαίτερα σημαντικός τομέας πολιτικής που διαχειρίστηκε με επιτυχία η Τρίτη Ελληνική Προεδρία υπήρξε αυτός της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων.

1η Ιανουαρίου – 30η Ιουνίου 2003

Η παρουσίαση του σχεδίου Ευρωπαϊκού Συντάγματος μαζί με την Τελετή Υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης των δέκα υποψήφιων χωρών αποτέλεσαν ορόσημα στην εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εντάσσονται στο πλαίσιο της τέταρτης Ελληνικής Προεδρίας. Το δεύτερο εξ αυτών, δηλαδή η υπογραφή των δέκα Συνθηκών Προσχώρησης, σηματοδότησε την τελευταία φάση του μεγαλύτερου κύματος διεύρυνσης στην ιστορία της ΕΕ και σφράγισε την επανένωση της Ευρώπης. Αποτέλεσε εξέχουσα στιγμή της Προεδρίας, που έλαβε χώρα στους πρόποδες της Ακρόπολης των Αθηνών. Η τέταρτη Ελληνική Προεδρία (2003) έθεσε ως προτεραιότητα τη διεύρυνση προς τα Δυτικά Βαλκάνια και άσκησε πίεση για σαφή δέσμευση της ΕΕ για την ευρωπαϊκή προοπτική των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Η Agenda της Θεσσαλονίκης, που υιοθετήθηκε τον Ιούνιο του 2003, περιλάμβανε σειρά συγκεκριμένων μέτρων που αποσκοπούσαν στην επίτευξη του εν λόγω στόχου. ■

www.enikos.gr (2003, υπογραφή ένταξης 10 χωρών)